

**B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
English Language-6 (Foundation (New))**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Que-1 (A) Answer the following in one line each. (Any Six) (06)

- 1) Who is the author of the story 'The Model Millionaire'?
- 2) How many men were there in Monaco army?
- 3) At what age did George Ramsay plan to retire?
- 4) By profession, Alan Trevor is _____.
- 5) What was the profession of Long-Nosed Man?
- 6) What did Mr. Loisel get for his wife one evening?
- 7) What is the name of the old man that Hughie met at Trevor's studio?
- 8) Who is the author of the story 'The Ant and the Grasshopper'?

Que-1 (B) Answer the following questions in brief. (Any Three) (09)

- 1) Why is Hughie Erskine unable to marry Laura?
- 2) Why did the council decide to dismiss the guard?
- 3) How does Tom Ramsay finally get rich?
- 4) Why was Mathilde refused to visit her friend?
- 5) Why was the cook dismissed from service?

Que-2 Write following short notes: (Any Two) (15)

- 1) The Ramsay Brothers
- 2) The title of the story 'Too Dear'
- 3) The character sketch of Hughie Erskine
- 4) The character of Mathilde

Que-3 (A) Join the following sentences. (Any Five) (05)

- 1) Naimish did not go to school. It is shocking news for me.
- 2) Work is worship. Dr. Shyamali always believe this.
- 3) I know Dr. Raj. He is a successful businessman.
- 4) Khushi wants a book on medicine. It must enrich her knowledge.
- 5) Where is my mobile? Do you know?
- 6) Raju is anxious. Kaju wants to the reason.
- 7) Dhruv is clever. Veer is more clever.

Que-3(B) Identify Adverbials from the following sentences. (Any Five) (05)

- 1) Dr. Shyam is delivering a lecture now.
- 2) Bring the child here.
- 3) I have almost finished my work.
- 4) We see each other once in a while.
- 5) The barking dog seldom bite.
- 6) You are speaking so slowly.
- 7) The coffee is too hot.

Que- 4(A) Point out the Noun Clause in the following sentences. (Any Five)

- 1) I like to keep a schedule of when I have upcoming appointments.
- 2) Actors can become whomever they want to be on the stage.
- 3) Do you confess that you have stolen the pen?
- 4) No one knows why she is afraid of bees.
- 5) He went to see what had happened.
- 6) What I said to my friends made them happy.
- 7) It is not certain whether she will come.

(05)

Que- 4(B) Provide one-word substitution of the following. (Any Five)

- 1) An oral or written expression of regret for a fault
- 2) The king of a small or insignificant territory
- 3) The income from taxation to the government during a year
- 4) An idle mischievous person
- 5) A usual or regular method of procedure
- 6) A fixed payment made by the employer
- 7) A short moral story with animals as characters

(05)

Que-5 (A) Write an application for the post of a Sales Executive in a business firm.

OR

Write an application for the post of a Legal Advisor in a business firm.

Que-5 (B) Write an essay on Online Marketing.

OR

Write an essay on Importance of Advertisement in business

(10)

(10)

BCM61e2C101x
 B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
 March/April-2023 (NEW COURSE)
 Economics of Business Environment-2 (Core (New))

Seat No : _____

Time: 2:30 Hours

Instructions:

Marks: 70

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન:૧ ભારતમાં નાના પાયાનાં ઉદ્યોગોનું મહત્વ સમજાવી નાના પાયાના ઉદ્યોગોની સમસ્યાઓની ચર્ચા કરો. (૨૦)
 અથવા

પ્રશ્ન:૧ ભારતમાં ધંધાના વિકાસ ઉપર ખાનગીકરણની અસરો જણાવો.

પ્રશ્ન:૨ ભારતમાં ખેતીની નીચી ઉત્પાદકતાનાં કારણો જણાવી, ભારતની કૃષિ વિકાસની નવી વ્યૂહરચનાંની સમજૂતી આપો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન:૨ ભારતની નવી વિદેશવ્યાપાર નીતી જણાવી તેની ધંધાકીય પર્યાવરણ પરની અસરોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:૩ ભારતીય આયોજનની સિધ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ વર્ણવો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન:૩ નીતી આયોગના હેતુઓ જણાવી નીતી આયોગના મૂલ્યાંકનની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન:૪ કોરોના મહામારી માટે સરકારના આર્થિક પેકેજની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન:૪ ભારતમાં કોરોના મહામારીની રોજગારી અને ઉત્પાદન ઉપરની અસરો જણાવો.

English Version

Q:1 Explain the importance of small scale industries in India and Discuss the problems of small scale industries. (20)

OR

Q:1 Examine the effect of privatization in the development of Business In India.

Q:2 State the cause of low productivity of agriculture in India and Explain the new strategy of Agriculture development of India. (20)

OR

Q:2 Examine the new foreign policy of India and discuss the impact On the business environment of its.

Q:3 Describe the achievement and limitation of Indian planning. (15)

OR

Q:3 Examine the objective of NITI Aayog and discuss the evaluation Of NITI Aayog.

Q:4 Discuss the government's economic package for corona pandemic. (15)

OR

Q:4 Describe the impact of corona pandemic on employment and Production in India.

**B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)**

Business Mathematics and Statistics-2 (Core (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 (A) નીચેનાની વ્યાખ્યા આપો 10

- (1) ગાણિતીય અપેક્ષા (3) અસતત યાદૃષ્ટિક ચલ નું વિચરણ
 (2) અસતત યાદૃષ્ટિક ચલ (4) અસતત યાદૃષ્ટિક ચલ નું સંભાવના વિતરણ

(B) એક પાસા ને ઉછાળતા તેના પર જોવા મળતા નંબર ની ગણિતીય અપેક્ષિત કિંમત શોધો. અને ગાણિતીય અપેક્ષાના ગુણધર્મોનો ઉપયોગ કરી જો બે પાસા ને ઉછાળતા તેના પર જોવા મળતા નંબરના સરવાળાની ગાણિતીય અપેક્ષિત કિંમત શોધો. 10

અથવા

પ્રશ્ન.1 (A) દ્વિપદી વિતરણના ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. 10

(B) 5 સીક્કાઓને 3200 વખત ઉછાળતા છાપની આવૃત્તી શોધો તેમજ તેને ટેબલ સ્વરૂપે દર્શાવો. તેમજ મધ્યક અને પ્રમાણિત વિચલન શોધો. 10

પ્રશ્ન.2 (A) પ્રામાણ્ય વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો. 10

(B) એક ફેક્ટરીમા એક વસ્તુનું ઉત્પાદન જથ્થામા થાય છે. પાછલા વર્ષોના અનુભવથી જાણવા મળેલ છે કે 100 વસ્તુઓમાંથી સરેરાશ 20 વસ્તુઓના પસંદ થાય છે. તો નાપસંદ વસ્તુઓનું પ્રમાણિત વિચલન શોધો. પ્રામાણ્ય વિતરણનું સમીકરણ લખો, જે પ્રામાણ્ય વિતરણ દર્શાવે તેમજ 30 થી વધારે વસ્તુઓ નાપસંદ થાય તેની સંભાવના શોધો. 10

અથવા

પ્રશ્ન.2 (A) પ્રામાણ્ય વિતરણના ક્ષેત્રફળના ગુણધર્મો જણાવો. 10

(B) એક પુરૂષોના સમૂહમાં 5% પુરૂષો 60 ઇંચ થી ઓછી ઉંચાઇ અને 40% પુરૂષો 60 અને 65 ઇંચની વચ્ચે ઉંચાઇ ધરાવે છે ઉંચાઇ પ્રામાણ્ય વિતરણ અનુસરે છે તો ઉંચાઇની સરેરાશ અને પ્રામાણ્ય વિચલન શોધો. 10

પ્રશ્ન.3 (A) સામાયિક શ્રેણી એટલે શું? તેના ઉપયોગો જણાવો અને તેનું વિસ્તેષણ કઈ રીતે કરશો તે જણાવો. 07

(B) નીચેની માહિતી માટે દ્વિઘાત પરવલયનું સમીકરણ મેળવો અને તેના પરથી વર્ષ 1990 માટે કિંમત મેળવો. 08

વર્ષ	1984	1985	1986	1987	1988
કિંમત	10	12	13	8	10

અથવા

પ્રશ્ન.3 (A) સામાયિક શ્રેણી માટે ચલિત સરેરાશની રીત સમજાવો. 07

(B) નીચેની માહિતી પરથી મીસમી વધઘટ શોધો.

વર્ષ	મીસમી કિંમત		
	I	II	III
1983	36	39	30
1984	39	45	48
1985	48	45	57
1986	60	54	60
1987	63	66	72

પ્રશ્ન.4 (A) ગુણાત્મક સંબંધ એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

(B) નીચે આપેલ માહિતી વિદ્યાર્થીની ઉંમર અને નિયમિત રમતવીર દર્શાવે છે.

ઉંમર	15	16	17	18	19	20
વિદ્યાર્થીની સંખ્યા	250	200	150	120	100	80
નિયમિત રમતવીર	200	150	90	48	30	12

ધારણા અનુસાર સમજણ 18 વર્ષની ઉંમરે આવે છે. તો સમજણ અને રમતની ટેવનો ગુણાત્મક સંબંધ શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન.4 (A) ગુણાત્મક સંબંધ એટલે શું? તેની કોઈપણ એક રીત સમજાવો.

(B) 200 વિદ્યાર્થીઓના એક જુથમાંથી 60 વિદ્યાર્થીઓ સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં પાસ થયા, 35 વિદ્યાર્થીઓએ સ્પેશિયલ ક્લાસ લીધા હતા તેમાંથી 20 વિદ્યાર્થીઓએ સફળતા મેળવી. 2x2 ટેબલ અને યુલના ગુણાત્મક સંબંધનો ઉપયોગ કરી જણાવો કે સ્પેશિયલ ક્લાસ ઉપયોગી છે કે કેમ?

English Version

Q.1 (A) Define the following

- Mathematical Expectation
- Discrete Random Variable
- Variance of a random variable
- Probability Distribution of random variable

(B) A die is tossed find expectation of numbers on it and hence using properties of mathematical expectation also find Expectation of the total number of points shown up if two dice are thrown.

OR

Q.1 (A) Write properties and uses of Binomial Distribution

(B) Five coins are tossed 3200 times find the frequencies of the distribution of heads and tabulate the results also calculate mean and S.D. of number of Success.

Q.2 (A) Write properties of normal distribution

(B) A factory turns out an article by a mass production method. From past experience it appears that 20 articles on an average are rejected out a batch of 100. Find the S.D. of number of rejects in a batch, write down the equation of normal curve which represent normal distribution and find probability that the number of rejects in a batch exceeds 30.

OR

- Q.2 (A) Write Area Properties of Normal distribution 10
 (B) Of Large group of men, 5% are under 60 inches in height and 40% are between 60 and 65 inches. Assuming a normal distribution, find the mean height and Standard deviation. 10

- Q.3 (A) What is time series? Describe the uses of time series. How will you analyse the time series? 07
 (B) Obtain second degree parabolic equation to the following data and estimate the value for the year 1990 and comment on it. 08

year	1984	1985	1986	1987	1988
Value	10	12	13	8	10

Find the trend value of the missing year 1990.

OR

- Q.3 (A) Explain Moving Average Method for time series. 07
 (B) Calculate seasonal Variance from the following data. 08

Year	Seasonal price		
	I	II	III
1983	36	39	30
1984	39	45	48
1985	48	45	57
1986	60	54	60
1987	63	66	72

- Q.4 (A) Explain Association of attributes with examples. 07
 (B) The following tables gives the distribution of students according to age in completed years and regular players among them. 08

Age	15	16	17	18	19	20
NO. Of Students	250	200	150	120	100	80
Regular players	200	150	90	48	30	12

Calculate Co-efficient of association between maturity and playing habit on the assumption that maturity is attended in the 18th years of age.

OR

- Q.4 (A) What do you understand by Association of Attributes? Discuss any one method by which it is measured. 07
 (B) 200 candidates appeared for a competitive examination and 60 of them succeeded, 35 received special coaching and out of them 20 candidates succeeded. 08
 Prepare contingency 2X2 table and using Yule's coefficient discuss whether special coaching is effective or not.

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)

Auditing and Corporate Governance-2 (Dse-1 (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 કંપનીધારા-૨૦૧૩ મુજબ 'કંપની ઓડીટ' અને 'કંપની ઓડીટર' નો અર્થ આપો? અને તે અન્વયે ઓડીટરની લાયકાત અને મહેનતાણું સમજાવો [૨૦]

અથવા

પ્રશ્ન.1 [A] કંપનીધારા-૨૦૧૩ અન્વયે ઓડીટરના હક્કો અને ફરજો સમજાવો. [૧૦]

[B] કંપનીધારા-૨૦૧૩ અન્વયે ઓડીટરની નિમણૂક અને પુનઃનિમણૂક સમજાવો. [૧૦]

પ્રશ્ન.2 [A] વર્હેચણીપાત્ર નફો એટલે શું? તેને અસર કરતા પરિબલો જણાવો. [૧૦]

[B] ડીવીડન્ડ અને વચગાળાનું ડીવીડન્ડ સમજાવો. [૧૦]

અથવા

પ્રશ્ન.2 [A] ડીવીડન્ડનો અર્થ આપી ડીવીડન્ડ અંગે ઓડીટરની ફરજો જણાવો. [૧૦]

[B] વર્હેચણીપાત્ર નફા અંગે ઓડીટરની ફરજો જણાવો. [૧૦]

પ્રશ્ન.3 ઓડીટરના અહેવાલના પ્રકારો વિસ્તારપૂર્વક જણાવો. એક લીમીટેડ કંપનીનો ત્રણ ખામીવાળો ઓડીટ અહેવાલ તૈયાર કરો [૧૫]

અથવા

પ્રશ્ન.3 ઓડીટરની જવાબદારીને ધ્યાનમાં લઈ સારા ઓડીટ અહેવાલના લક્ષણો જણાવો.

પ્રશ્ન.4 ટૂંક નોંધ લખો: (કોઈપણ ત્રણ) [૧૫]

[A] ગ્રીન ગવર્નન્સ કે પર્યાવરણ સુસંચાલન [D] કોર્પોરેટ ગવર્નન્સ રીપોર્ટ

[B] રેટિંગ એજન્સીના ફાયદા [E] કરાર નોંધણી કલમ -૪૯

[C] નૈતિક આચારસંહિતાની કમિટી

English Version

Q.1 Give the meaning of 'Company Audit' and 'Company Auditor' as per companies act-2013? Accordingly, state qualification and remuneration of an auditor [20]

OR

Q.1 [A] Auditor's Rights and Duties as per companies act 2013 [10]

[B] Auditor's Appointment and reappointment as per companies act 2013 [10]

Q.2 [A] What is divisible profit? State the factor affecting to divisible profit [10]

[B] Describe the Dividend and Interim dividend [10]

OR

Q.2 [A] Give the meaning of dividend and state the duties of an auditor towards dividend [10]

[B] State the duties of an auditor regarding divisible profit in detail [10]

Q.3 Describe the types of auditor's report in detail. Prepare an audit report of a limited company having three defects [15]

OR

Q.3 State the characteristics of a good audit report by seeing the auditors' responsibilities [15]

Q.4 Write short note: (Any Three) [15]

[A] Green governance [D] Corporate governance report

[B] Advantages of Rating agency [E] Listing Agreement Clause -49

[C] Ethics committee

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Financial Management-2 (Dse-2 (New))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું? તેના લક્ષણો અને મહત્વની ચર્ચા કરો. (૨૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧(અ) કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. (૧૦)
 પ્રશ્ન-૧(બ) કાર્યશીલ મૂડી સંચાલનના સિદ્ધાંતો સમજાવો. (૧૦)
 પ્રશ્ન-૨(અ) ઇન્વેન્ટરી સંચાલન એટલે શું? તેના હેતુઓ વિષે સવિસ્તાર સમજાવો. (૧૦)
 પ્રશ્ન-૨(બ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (૧૦)
 (૧) ગુરૂતમ સપાટી (૨) વરદી સપાટી (૩) VED પદ્ધતી
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨(અ) ઇન્વેન્ટરી જાળવી રાખવાના ફાયદાઓ સમજાવો. (૧૦)
 પ્રશ્ન-૨(બ) એ. બી. સી. વર્ગીકરણ સમજાવો. (૧૦)
 પ્રશ્ન-૩ રોકડ સંચાલન એટલે શું? તેના ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો. (૧૫)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૩ રોકડ પ્રવાહને અસર કરતા પરિબલો જણાવો. (૧૫)
 પ્રશ્ન-૪ લેણ સંચાલનનો અર્થ અને તેનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. (૧૫)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ઉદાર શાખનીતિ અને કડક શાખનીતિ વિગતે સમજાવો. (૧૫)

ENGLISH VERSION

- Que:1 What is Working Capital? Describe its characteristics and importance. (20)
 OR
- Que:1 (A) Explain the factors affecting the Working Capital. (10)
 Que:1 (B) Explain the principles of Working Capital Management. (10)
 Que:2 (A) What is Inventory Management? Discuss in brief the objectives of Inventory Management. (10)
 Que:2 (B) Write any Two short notes of the following. (10)
 (1) Maximum Level (2) Ordering Level (3) VED Method
 OR
- Que:2 (A) Explain advantages of holding inventories. (10)
 Que:2 (B) Explain ABC Classification. (10)
 Que:3 What is meant by Cash Management? State its merits and demerits. (15)
 OR
- Que:3 State the affecting factors of Cash Flow. (15)
 Que:4 Explain the meaning and scope of Receivable Management. (15)
 OR
- Que:4 Explain Liberal and Strict Credit Policy in detailed. (15)

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Management Accounting-2 (Dse-3 (New))

Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ રંજન કંપની લિ. તમને વર્ષ 2020ની માહિતી નીચે પ્રમાણે આપે છે. વ્યવસ્થિત ખરીદી વેચાણના 67% (૨૦) છે.

વિગત	રૂ.
ચોખ્ખો નફો (60% કરબાદ)	10,00,000
શરૂનો સ્ટોક	7,40,000
છેવટનો સ્ટોક	6,00,000
ઈક્વિટી શેરમૂડી	40,00,000
10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	20,00,000
10% ડિબેન્ચર્સ	6,00,000
10% લાંબા ગાળાની લોન	4,00,000
રાખી મૂકેલી થાપણ	10,00,000
ચાલુ મિલકતો	30,00,000
કાયમી મિલકતો	70,00,000
અવાસ્તવિક મિલકતો	2,00,000

વધારાની માહિતી:-

- ઉધાર વેચાણ કુલ વેચાણના 3/5 ભાગ છે.
- દેવાદારો અને લેણીહુંડી ચાલુ મિલકતોના 33 $\frac{1}{3}$ % છે.
- સ્ટોકનો ચલનદર 10 છે.

નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો.

- ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
- સંચાલન ગુણોત્તર
- રોકાયેલી મૂડી પર વળતર દર
- શેરહોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતર દર
- ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો પર વળતરનો દર
- દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના 360 દિવસના આધારે)

અથવા

પ્રશ્ન.૧ હિરેલ લિ. નું તા. 31-03-2019 અને 31-03-2020 ના રોજનું પાકું સરવેયું નીચે પ્રમાણે છે.

દેવાં	31-03-2019 રૂ.	31-03-2020 રૂ.	મિલકત	31-03-2019 રૂ.	31-03-2020 રૂ.
ઈન્વિટી શેરમૂડી પ્રત્યેક રૂ. 10 નો	60,00,000	60,00,000	સ્થિર મિલકતો	72,00,000	84,80,000
12% પ્રેફરન્સ શેર	20,00,000	20,00,000	દેવાદારો	22,00,000	26,00,000
અનામતો	23,20,000	35,40,000	લેણીહૂંડી	17,20,000	21,00,000
10% ડિવેન્ડ્યર્સ	12,00,000	18,00,000	સ્ટોક	15,20,000	18,40,000
લેણદારો	9,60,000	12,80,000	અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	1,60,000	1,00,000
દેવીહૂંડી	2,00,000	2,80,000	બેન્ક	2,40,000	2,40,000
બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	4,00,000	4,80,000	પ્રાથમિક ખર્ચા	40,000	20,000
	1,30,80,000	1,53,80,000		1,30,80,000	1,53,80,000

2019-'20 દરમિયાન કુલ વેચાણ રૂ. 3,60,00,000 અને રોકડ વેચાણ કુલ વેચાણના 10% હતું.

સ્ટોક ઉથલાનો ગુણોત્તર 20 વખત હતો.

ચોખ્ખો નફો (40% કરવેરા પહેલાંનો) રૂ. 45,00,000

બિનસંચાલન ખર્ચ નથી.

કાયમી મિલકત વેચાણ નફો રૂ. 1,00,000

2019-'20 ના વર્ષ માટે નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો.

- (1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
- (2) સંચાલન ગુણોત્તર
- (3) ચાલુ ગુણોત્તર
- (4) દેવાદારોનો ગુણોત્તર (365 દિવસ ધ્યાનમાં લેવા)
- (5) રોકાવેલી મૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર
- (6) પ્રત્યેક શેરદીઠ કમાણી

પ્રશ્ન.૨ નેત્રી લિમિટેડની નિચેની વિગતોના આધારે તા. 30-06-2020 ના રોજ પૂરા થતાં ત્રણ માસનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

માસ	કુલ વેચાણ	કુલ ખરીદી	ઉત્પાદન ખર્ચ	વહીવટી ખર્ચ	વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ
ફેબ્રુઆરી 2020	7,00,000	4,40,000	1,50,000	40,000	28,000
માર્ચ 2020	9,60,000	5,20,000	1,20,000	40,000	44,000
એપ્રિલ 2020	8,00,000	6,00,000	1,10,000	40,000	40,000
મે 2020	7,20,000	5,60,000	1,30,000	48,000	32,000
જૂન 2020	10,00,000	6,40,000	1,40,000	48,000	48,000

- (1) કુલ વેચાણના 25% રોકડ વેચાણ છે, જેના પર 10% રોકડ વટાવ આપવામાં આવે છે. ઉધાર વેચાણનાં નાણાં બીજા મહિને મળે છે.
- (2) કુલ ખરીદીના 40% ખરીદી રોકડમાં થાય છે, જેના પર 5% વટાવ મળે છે. બાકીની ઉધાર ખરીદીનાં નાણાં ત્રીજા મહિને ચૂકવાય છે.
- (3) ઉત્પાદન ખર્ચ ચૂકવવાનો ગાળો 1/2 માસ છે. વહીવટી ખર્ચ ચૂકવવાનો ગાળો 1/4 માસ છે. વેચાણ ખર્ચ એક માસ બાદ ચૂકવાય છે.

- (4) કંપનીએ સ્ટાર કમ્પ્યુટર લિ. ના 1,00,000 ઈક્વિટી શેર, જેની મૂળ કિંમત શેરદીઠ રૂ. 1 છે તેવા રૂ. 50 ના ભાવે વર્ષ 2018 માં ખરીદેલા છે. હાલ આ શેરનો ભાવ રૂ. 120 છે. સ્ટાર કમ્પ્યુટરે 80% લેબે ડિવિડન્ડ ચૂકવ્યું જે જુન 2020 માં મળ્યું છે.
- (5) રૂ. 6,00,000 ના 8% ના ડિવેન્ચર પર ત્રિમાસિક વ્યાજ એપ્રિલ અને જુલાઈમાં ચૂકવવાનું થશે.
- (6) એડવાન્સ ટેક્સનો હપ્તો રૂ. 44,000 એપ્રિલ 2020માં બેંકમાં ભર્યો.
- (7) ગયા વર્ષના ઈન્કમેટેક્સ રિફંડનો ચેક રૂ. 25,000 નો એપ્રિલ 2020 માં મળ્યો પણ તે તા.7 મે ના રોજ બેંકમાં જમા કરાવ્યો અને બેંક નેત્રી લિમિટેડનાં ખાતામાં 17 મે ના રોજ તે રકમ જમા કરી.
- (8) તા. 01-04-2020 ના રોજ રોકડ સિલક રૂ. 1,75,000 હોવાનો અંદાજ છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ જેની લિમિટેડની નીચે આપેલ વિગતો પરથી 31-07-2020 ના રોજ પૂરા થતાં ચાર માસનું રોકડ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો.

માસ	ખરીદી રૂ.	વેચાણ રૂ.	મજૂરી રૂ.	કારખાના ખર્ચ રૂ.	વહીવટી ખર્ચ રૂ.
માર્ચ	-	-	50,000	40,000	20,000
એપ્રિલ	3,60,000	5,80,000	60,000	30,000	20,000
મે	3,30,000	6,40,000	1,00,000	44,000	24,000
જૂન	4,05,000	6,60,000	1,00,000	60,000	24,000
જુલાઈ	4,00,000	6,80,000	1,20,000	72,000	22,000

વધારાની માહિતી:-

- (1) તા.01-04-2020ના રોજ રોકડ સિલકનો અંદાજ રૂ. 2,20,000
- (2) ખરીદીના 20% ખરીદી રોકડેથી થાય છે. ખરીદીનાં લેણદારોને ખરીદી પછીના મહિનામાં નાણા ચૂકવવામાં આવે છે.
- (3) વેચાણના 30% વેચાણ રોકડેથી થાય છે.
- (4) ઉધાર વેચાણનાં 75% વેચાણ પછીના મહિનામાં અને બાકીની 25% રકમ ત્યાર પછીનાં બીજા મહિને વસુલ થાય છે.
- (5) ચૂકવણીનો સમયગાળો : મજૂરી 1/2 માસ, કારખાના ખર્ચ 1/4 માસ અને વહીવટી ખર્ચ એક માસ
- (6) તા. 31-3-2020 નાં રોજ દેવાદારોની બાકી રૂ. 3,60,000 (રૂ. 80,000 ફેબ્રુઆરીનાં વેચાણના અને રૂ. 2,80,000 માર્ચના વેચાણના) અને લેણદારોની બાકી રૂ. 3,30,000 હતી.
- (7) રૂ. 20,000 નું ડિવેન્ચર વ્યાજ તા. 30-06-2020 ના રોજ ચૂકવવામાં આવશે.

પ્રશ્ન.૩ મેસર્સ પિન્સ લિમિટેડનાં તા. 31-03-2020 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે નીચેના આંકડા પ્રાપ્ત થાય છે. (૧૫)

સ્થિર ખર્ચા:

ભાડું અને કરવેરા	1,50,000	ઘસારો	2,00,000
વહીવટી ખર્ચ	3,60,000	અન્ય સ્થિર ખર્ચ	90,000

અર્ધ ચલિત ખર્ચા: (50% ઉત્પાદન શક્તિએ)

પરોક્ષ માલસામગ્રી	2,40,000	પરોક્ષ મજૂરી	1,60,000
સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ	1,20,000	વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	80,000

ચલિત ખર્ચ : (50% ઉત્પાદન શક્તિએ)

પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી	8,00,000	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	4,80,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	2,40,000	પેકિંગ ખર્ચ	80,000

વિશેષ માહિતી:-

- (1) સ્થિર ખર્ચ 100% સપાટી સુધી સ્થિર રહેશે, પરંતુ 100% થી વધુ ઉત્પાદન ક્ષમતાએ તેમાં 30% વધારો થશે.
- (2) 50% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ 16,000 એકમોનું ઉત્પાદન થાય છે.
- (3) અર્ધચલિત ખર્ચ 40% થી 60% ક્ષમતા સુધી એકસરખા રહે છે. 60% થી 80% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ તેમાં 10% વધારો થાય છે. 80% થી 100% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ તેમાં 20% વધારો થાય છે. જ્યારે ઉત્પાદન ક્ષમતા 100% થી વધે ત્યારે તેમાં 25% વધારો થાય છે.
- (4) ચલિત ખર્ચમાં નીચે મુજબ ફેરફાર થાય છે.

- (1) પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી 60% ક્ષમતા સુધી એકમટીક સ્થિર રહેશે. 80% થી વધુ ઉત્પાદન ક્ષમતાએ તેમાં એકમટીક 10% ઘટાડો થશે.
- (2) પ્રત્યક્ષ મજૂરી 80% ક્ષમતા સુધી એકમટીક સ્થિર રહેશે. 80% થી વધુ ઉત્પાદન ક્ષમતાએ તેમાં એકમટીક 5% ઘટાડો થશે.
- (3) બાકીના ચલિત ખર્ચ એકમટીક વણબદલાયેલા રહેશે.

ઉપરની વિગતોના આધારે 50%, 75%, 100% અને 125% સપાટીએ પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

વેચાણ કિંમત 60% ક્ષમતા સુધી એકમટીક રૂ. 200 અને 80% થી વધુ ક્ષમતાએ એકમટીક રૂ. 180 મળી શકે તેમ હોય તો દરેક સપાટીએ નફો અથવા ખોટ શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન.3 કિશ કંપની લિ. ની ઉત્પાદન શક્તિ 100% પ્રવૃત્તિએ 20,000 એકમોની છે. વર્ષ 2020 માં ઉત્પાદનની વિગતો નીચે મુજબ છે.

વેચાણ (એકમટીક વેચાણ કિંમત રૂ. 200)	20,00,000
પડતર પર નફાનો દર	25%
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	
સ્થિર	40%
ચલિત (જે પ્રાથમિક પડતરના 20% છે)	30%
અર્ધચલિત	30%
ઓફીસ પરોક્ષ ખર્ચ (70% સ્થિર)	4,00,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચ (50% સ્થિર)	2,00,000
માલ અને મજૂરીનું પ્રમાણ સરખું છે.	

કારખાના નાં અર્ધચલિત ખર્ચ 80% ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સુધી 50% વધે છે અને ત્યારબાદ તેમાં 100% વધારો થાય છે. એકમટીક વે.કિ. સરખી રહેશે.

50%, 75% અને 100% ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ માટે પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.4 (અ) 'નિશિ' લિમિટેડની નીચેની માહિતી મળે છે.

વર્ષ	વેચાણ	નફો-નુકસાન
2019	10,00,000	-1,50,000
2020	20,00,000	1,50,000

ઉપરની વિગતો પરથી

(1) નફા જથ્થા ગુણોત્તર

(2) સ્થિર ખર્ચની ગણતરી

(3) સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ શોધો

(બ) એક કંપનીમાં નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર (P.V.R.) 50% છે.

(09)

(1) જો વેચાણ કિંમતમાં 10% ઘટાડો થાય

(2) જો વેચાણ કિંમતમાં 20% ઘટાડો થાય અને

(3) જો વેચાણ કિંમતમાં 25% ઘટાડો થાય તો, હાલનો ફાળો જાળવી રાખવા વેચાણમાં કેટલા ટકા વધારો કરવો જોઈએ?

અથવા

પ્રશ્ન.૪ (અ) જે. જી. કંપનીનું છેલ્લા બે વર્ષનું પરીણામ નીચે મુજબ છે.

(0૮)

વર્ષ	વેચાણ રૂ.	નફો રૂ.
2019	5,40,000	12,000
2020	6,00,000	30,000

ઉપરની માહિતી પરથી શોધો.

(1) પી. વી. ગુણોત્તર

(3) સમતૂટબિંદુ

(2) સ્થિર ખર્ચ

(4) રૂ. 3,00,000 નફો કમાવવા કેટલું વેચાણ કરવું જોઈએ?

(બ) કે. ડી. લિ. કંપનીનો નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર 50% અને સલામતીનો ગાળો 40% છે. જો વેચાણ રૂ.12,00,000 હોય તો સમતૂટબિંદુ અને ચોખ્ખો નફો મેળવો.

(09)

ENGLISH VERSION

Que.1 Ranjan Co. Ltd. gives you the following information for the year 2020. Adjusted purchase is 67 % of the sales

(20)

Net profit (after 60 % tax)	10,00,000
Opening stock	7,40,000
Closing stock	6,00,000
Equity share capital	40,00,000
10 % pref. share capital	20,00,000
10 % debentures	6,00,000
10 % long term loan	4,00,000
Retained earnings	10,00,000
Current assets	30,00,000
Fixed assets	70,00,000
Fictitious assets	2,00,000

Additional information

(1) Credit sale 3/5 of the total sales.

(2) Debtors and bills receivable are 33 $\frac{1}{3}$ % on current assets.

(3) Stock turnover ratio is 10 times.

Calculate the following ratios.

(1) Net profit ratio

(2) Operation ratio

(3) Rate on return on capital employed

(4) Rate of return on shareholder's funds

(5) Rate of return on equity shareholders funds

(6) Debtors ratio (considered 360 days)

OR

Que.1 The balance sheets of Hiren Ltd. as on 31-03-2019 and 31-03-2020 were as follows

Liabilities	31-03-2019 Rs.	31-03-2020 Rs.	Assets	31-03-2019 Rs.	31-03-2020 Rs.
Equity share capital (Rs. 10 each)	60,00,000	60,00,000	Fixed assets	72,00,000	84,80,000
12 % pref. share	20,00,000	20,00,000	Debtors	22,00,000	26,00,000
Reserves	23,20,000	35,40,000	Bills receivable	17,20,000	21,00,000
10 % Debentures	12,00,000	18,00,000	Stock	15,20,000	18,40,000
Creditors	9,60,000	12,80,000	Prepaid exp.	1,60,000	1,00,000
Bills payable	2,00,000	2,80,000	Bank	2,40,000	2,40,000
Bank O. D.	4,00,000	4,80,000	Preliminary exp.	40,000	20,000
	1,30,80,000	1,53,80,000		1,30,80,000	1,53,80,000

During the year 2019-2020, total sales were Rs. 3,60,00,000 and cash sales were 10% of total sales. Stock turnover ratio was 20 times. Net profit before payment of taxes @ 40% was Rs. 45,00,000. There were no non-operating expenses and profit on sale of fixed assets Rs. 1,00,000. Calculate the following ratio for the year 2019-2020

- (1) Gross profit ratio
- (2) Operating ratio
- (3) Current ratio
- (4) Debtors ratio (considering 365 days of a year)
- (5) Return on capital employed ratio
- (6) Earning per share

Que.2 From the following particulars of Niatri Ltd. prepare Cash Budget for three month ending on 30-06-2020. (20)

Particulars	Total sale	Total purchase	Manu. Exp.	Adm. Exp.	Selling Exp.
February 2020	7,00,000	4,40,000	1,50,000	40,000	28,000
March 2020	9,60,000	5,20,000	1,20,000	40,000	44,000
April 2020	8,00,000	6,00,000	1,10,000	40,000	40,000
May 2020	7,20,000	5,60,000	1,30,000	48,000	32,000
June 2020	10,00,000	6,40,000	1,40,000	48,000	48,000

- (1) Cash sale is 25 % of total sale. Cash discount of 10 % is allowed on cash sale. Amount of creditsale is received in next month.
- (2) 40 % of total purchase is on cash basis and 5 % discount is received on this cash purchase, while dues for credit purchase are paid in third month from month of purchase.
- (3) Time lag for payment of manufacturing Expenses is $\frac{1}{2}$ month while that of administrative expenses is $\frac{1}{4}$ month and for selling expenses is 1 month.
- (4) Company has purchased 1,00,000 equity shares of Star Computers Ltd. each having face value of Rs. 1, at Rs. 50 per share in the year 2018. Prevailing market price of each share is Rs. 120. Star Computers has declared dividend at 80 % and paid the amount of dividend in June 2020.
- (5) Quarterly Interest on 8 % debentures of Rs. 6,00,000 is payable in April and July
- (6) An installment of advance tax of Rs. 44,000 will be paid in bank in month of April 2020
- (7) A cheque for Rs. 25,000, being amount of last year's income tax refund, is received in April 2020, same is deposited in bank on 7th May but bank has credited Niatri Ltd's A/c on 17th May.
- (8) It is estimated that cash balance on 01-04-2020 will be Rs. 1,75,000.

OR

Que.2 From the following details of Jeeny Ltd. prepare cash budget for four months ending in 31-07-2020.

Month	Purchase Rs.	Sale Rs.	Labour Rs.	Factory Exp. Rs.	Adm. Exp. Rs.
March	-	-	50,000	40,000	20,000
April	3,60,000	5,80,000	60,000	30,000	20,000
May	3,30,000	6,40,000	1,00,000	44,000	24,000
June	4,05,000	6,60,000	1,00,000	60,000	24,000
July	4,00,000	6,80,000	1,20,000	72,000	22,000

Additional other details

- (1) Estimated cash balance on 01-04-2020 is Rs. 2,20,000
- (2) 20 % of purchase is on cash basis. Creditors for purchase are paid in next month of purchase,
- (3) 30 % of sale is cash sale.
- (4) 75 % amount of credit sale is received in next month of selling while remaining 25 % amount is received in second month from month of selling.
- (5) Time lag for payment of labour Exp. is 1/2 month, factory Exp. is 1/4 month and Adm. Exp. is one month
- (6) On 31-03-2020 balance of debtor's A/c. is Rs. 3,60,000 (Rs. 80,000 for sale of February and Rs. 2,80,000 for sale of March) and Creditors A/c is Ra. 3,30,000
- (7) Rs. 20,000 for interest on debentures will be paid on 30-06-2020"

Que.3 Following figures of Prince Ltd. are available for the year ending on 31-03-2020

(15)

Fixed Expenses :

Rent and taxes 1,50,000,	Depreciation 2,00,000,
Administrative Exp. 3,60,000,	Other fixed expenses 90,000

Semi Variable Exp. (at 50 % production capacity)

Indirect Material 2,40,000,	Indirect Labour 1,60,000,
Maintenance and Repairs 1,20,000	Selling and Distribution Exp. 80,000

Variable Expenses: (at 50 % production capacity)

Direct Material 8,00,000,	Direct Labour 4,80,000,
Direct Expenses 2,40,000,	Packing charges 80,000

Additional Information

- (1) Fixed expenses will remain fixed upto 100 % level. There will be an increase in fixed expenses by 30 % if production capacity exceeds 100 %
- (2) At 50 % production capacity, 16,000 units are manufactured.
- (3) Semi variable expenses remain constant between 40 % to 60 % production capacity. It is increased by 10 % if production capacity is between 60 % to 80 % and increase by 20 % if production capacity is 80 % to 100 %, and increase by 25% if production capacity is more than 100%.
- (4) Variable expenses are as under
 - 1) Upto 80 % level, direct material per unit will remain constant, but if production level exceeds 80 %, then there will be decrease by 10 % per unit.
 - 2) Upto 80 % level, direct material per unit will remain unchanged, but will decrease by 5 % if production exceeds 80 % capacity.
 - 3) Other variable expense will remain unchanged per unit.

From above particulars, prepare flexible budget for 50 %, 75 %, 100 % and 125 % production levels.

Find our profit or loss at each level, if selling price per unit can be obtained Rs. 200 upto 60 % level and Rs. 180 for more than 80 % capacity.

OR

Que.3

The production capacity of Krish Co. Ltd. is 20,000 units at 100 % capacity.

The particular of production in the year 2020 is as follows:

Sales (Selling price per unit Rs. 200) Rs. 20,00,000.

Rate of profit on cost 25 %

Factory Overhead expenses:

Fixed

Variable (20 % of prime cost)

Semi variable

Office overhead exp. (70 % fixed)

Selling overhead exp. (50 % fixed)

40 %
30 %
30 %
4,00,000
2,00,000

The proportion of material and wages is equal. Factory semi variable cost is increased by 50 % upto the 80% production level and there after it is increased by 100 %. Per unit selling price will remain at uniform rate. Prepare flexible budget at 50 %, 75 % and 100 % production level.

Que.4

(A) The following are the details of "Nishi" Ltd.

Year	Sales	Profit/Loss
2019	10,00,000	-1,50,000
2020	20,00,000	1,50,000

(08)

Find out the below information

(1) P. V. Ratio

(2) Calculate Fixed Cost

(3) Break even sales

(B) Profit Volume Ratio of a company is 50 %

Show how much percentage increase in sale is necessary to maintain current contribution, if:

(1) Selling price is decreased by 10 %

(2) Selling price is decreased by 20 % and

(3) Selling price is decreased by 25 %

(07)

Que.4

(A) The result of the last two years of J. G. Ltd. are as under

Year	Sale Rs.	Profit Rs.
2019	5,40,000	12,000
2020	6,00,000	30,000

(08)

Find out the following information

(1) P. V. ratio

(2) Fixed expense

(3) Break even point

(4) Find out sales to earn profit of Rs. 30,000

(B) The profit volume ratio of K. D. Ltd. is 50 % and Margin of safety is 40 %. If the sales are of Rs. 12,00,000. Find our breakeven point and net profit.

(07)

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
 March/April-2023 (NEW COURSE)
 Computer Science-6 (Elective (New))

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.1 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

[14]

(A) DBMS એટલે શું ? સમજાવો.

(B) CREATE ક્રમાંક સમજાવો.

અથવા

(A) FOXPRO માં ઉપલબ્ધ ફાઈલના પ્રકાર સમજાવો.

(B) APPEND ક્રમાંક સમજાવો.

પ્રશ્ન.2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

[12]

(A) LIST ક્રમાંક સમજાવો.

(B) SORT ક્રમાંક સમજાવો.

અથવા

(A) DISPLAY ક્રમાંક સમજાવો.

(B) GO અને SKIP ક્રમાંક સમજાવો.

પ્રશ્ન.3 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

[12]

(A) DELETE ક્રમાંક સમજાવો.

(B) RECALL ક્રમાંક સમજાવો.

અથવા

(A) LOCATE ક્રમાંક સમજાવો.

(B) ZAP અને PACK ક્રમાંક સમજાવો.

પ્રશ્ન.4 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

[12]

(A) SET INDEX ક્રમાંક સમજાવો.

(B) SET ORDER ક્રમાંક સમજાવો.

અથવા

(A) SCAN....ENDSCAN ક્રમાંક સમજાવો.

(B) SET RELATION ક્રમાંક સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Answer the following questions. [14]
(A) What is DBMS? Explain
(B) Explain the CREATE command.
OR
(A) Explain the file types available in FOXPRO.
(B) Explain the APPEND command.
- Q.2 Answer the following questions. [12]
(A) Explain the LIST command.
(B) Explain the SORT command.
OR
(A) Explain the DISPLAY command.
(B) Explain GO and SKIP commands.
- Q.3 Answer the following questions. [12]
(A) Explain DELETE command.
(B) Explain the RECALL command.
OR
(A) Explain the LOCATE command.
(B) Explain ZAP and PACK commands.
- Q.4 Answer the following questions. [12]
(A) Explain SET INDEX command.
(B) Explain SET ORDER command.
OR
(A) Explain SCAN....ENDSCAN command.
(B) Explain the SET RELATION command.

627510

BCM6Bf6E701C

Seat No : _____

B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Banking & Finance-6 (Elective (New))

Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન:૧ કોર્પોરેટ ગવર્નન્સનો અર્થ આપી, તેનું મહત્વ સમજાવી સારા કોર્પોરેટ ગવર્નન્સના લક્ષણો જણાવો. (૨૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન:૧ ચેક ટ્રંકેશન સિસ્ટમ (CTS) વિશે સમજૂતિ આપો.
- પ્રશ્ન:૨ બેસલ I, II અને III ની માહિતી આપો. (૨૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન:૨ બેસલ ધોરણો એટલે શું? અને તેના હેતુઓ જણાવો.
- પ્રશ્ન:૩ રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાના કાર્યો જણાવો. (૧૫)
 અથવા
- પ્રશ્ન:૩ બેંકોમાં ટેકનોલોજીનું મહત્વ જણાવો.
- પ્રશ્ન:૪ પ્રાદેશિક ગ્રામીણ બેંકોનો અર્થ આપી તેનું મૂલ્યાંકન કરો. (૧૫)
 અથવા
- પ્રશ્ન:૪ સહકારી બેંકોનો અર્થ આપી તેના કાર્યો જણાવો.

English Version

- Q:1 Explain corporate Governance. Explain its significance and state its good characteristics. (20)
 OR
- Q:1 Give an explanation about cheque truncation system (CTS). (20)
- Q:2 Explain the introduction of BASLE I, II and III. (20)
 OR
- Q:2 What is BASLE norms and Explain it objectives. (15)
- Q:3 Explain the functions of Reserve Bank of India. (15)
 OR
- Q:3 Explain the importance of technology in banks. (15)
- Q:4 Give the meaning of regional rural banks and evaluate it. (15)
 OR
- Q:4 Give the meaning of Co-operative Banks and mention its functions.

**B.Com. Semester - 6 (CBCS) Examination
March/April-2023 (NEW COURSE)
Accounting-6 (Elective (New))**

Marks: 70

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-1 સુરતના સંજય જુનાગઢમાં એક શાખા ધરાવે છે. મુખ્ય ઓફિસ શાખાને પડતરના ભાવે માલ મોકલે છે. (20)
શાખા પોતાને મળતી તમામ રોકડ મુખ્ય ઓફિસને મોકલી આપે છે. શાખાના બંધા જ ખર્ચા સુરત સ્થિત મુખ્ય ઓફિસ ચૂકવે છે.
મુખ્ય ઓફિસ શાખાને પડતર ઉપર 50% નફો ચઢાવીને માલ વેચવાની સૂચના આપે છે. શાખા આ સૂચનાનું સંપૂર્ણપણે પાલન કરવા બંધાયેલી છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-3-2023ના રોજપૂરા થતાં વર્ષનું શાખા ખાતું, શાખાનું વેપાર ખાતું તથા શાખાનું નફાનુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	તા. 31-3-'22	તા. 31-3-'23
દેવાદારો	(?)	48,000
સ્ટોક	35,000	(?)
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	500	400
પગાર ચૂકવવાનો બાકી	800	1,000
ફર્નિચર	2,500	2,250

અન્ય વ્યવહારો :

વિગત	રૂ.
વર્ષ દરમિયાન શાખાને મોકલેલ માલ	5,64,320
શાખાએ મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ	5,000
રોકડ વેચાણ	3,15,605
ભાડું-વેરો અને વીમો	35,000
જાહેરાત ખર્ચ	6,500
પગાર	12,300
ગ્રાહકોએ શાખાને પરત કરેલ માલ	6,320
ધાલખાધ	4,500
દેવાદારોને આપેલ વટાવ	7,000
દેવાદારો પાસેથી શાખાને મળેલ રોકડ	5,65,705
શાખાના દેવાદારોએ મુખ્ય ઓફિસને બારોબાર ચૂકવેલ રોકડ	4,500
કુલ ખર્ચા	90,000
કુલ વેચાણ	5,380
	8,20,580

અથવા

પ્રશ્ન-1 રાજકોટના રમેશ એન્ક કંપનીની કેશોઈમાં એક સ્વતંત્ર શાખા છે. શાખાનું તા. 31-3-2023ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

વિગત	ઉધાર બાકી રૂ.	જમા બાકી રૂ.
માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	37,500	-
મુખ્ય ઓફિસથી મળેલ માલ	1,12,500	-
મુખ્ય ઓફિસને પરત કરેલ માલ	-	15,000
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	1,12,500
માલની ખરીદી અને વેચાણ	1,12,500	2,70,000
માલ પરત	15,000	7,500
નૂર-જકાત	7,500	-
પગાર (તા. 28-2-'23 સુધી)	16,500	-
મજૂરી	6,000	-
ઘાલખાધ અને ઘાલખાધ પરત	1,500	3,750
દેવાદારો અને લેણદારો	66,000	30,000
રોકડ અને બેન્ક	3,750	11,250
10%ની સરકારી જામીનગીરીઓ (દા. કિં . રૂ. 75,000, તા. 1-10-2022)	71,250	-
	4,50,000	4,50,000

વધારાની માહિતી :

- (1) આખર માલના સ્ટોકની કિંમત રૂ. 45,000
- (2) તા. 25-3-'23 ના રોજ મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા રૂ. 7,500નો માલ મોકલાવેલ જે શાખાને તા. 2-4-'23ના રોજ મળેલ છે.
- (3) તા. 29-3-'23ના રોજ શાખાએ મુખ્ય ઓફિસને મોકલાવેલ રોકડ રૂ. 15,000 મુખ્ય ઓફિસને તા. 31-3-'23 સુધી મળેલ નથી.
- (4) તા. 1-10-'22ના રોજ મુખ્ય ઓફિસ દ્વારા રૂ. 45,000નું ફર્નિચર મોકલવામાં આવેલ છે. ફર્નિચરનું ખાતું મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે રાખવામાં આવે છે. ફર્નિચર પર વાર્ષિક 10% લેખે ધસારો જણવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત માહિતીના આધારે શાખાના વાર્ષિક હિસાબો તથા મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-2 ધી પરીલ ઇલેક્ટ્રિક કંપનીની તા. 31-3-2023ના રોજની નીચેની બાકીઓ આપવામાં આવી છે.

વિગત	રૂ.
9,000 ઇન્વેન્ટરી શેર, દરેક રૂ. 100 નો	9,00,000
5%ના ડિવિડેન્ડ્સ	7,50,000
ચંત્રો	5,25,000
જમીનમકાન	7,50,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	22,500
મીટર્સ	75,000
મેઇન્સ	3,15,000
વીજળી ઉત્પાદન ખર્ચ	31,500
વીજળી વિતરણ ખર્ચ	20,250
વહીવટી ખર્ચ	54,750
સ્ટોર્સનો સ્ટોક	36,000

મરામત અને નવીનીકરણનો ખરેખર ખર્ચ	11,250
મીટર દ્વારા વીજળીનું વેચાણ	3,81,000
કરાર દ્વારા વેચાણ	39,000
મીટર ભાડું	15,000
મરામત અને નવીનીકરણ અનામત	45,000
દેવાદારો	42,000
લેણદારો	90,000
અન્ય ખર્ચાઓ	67,500
ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	36,000
નફાનુકસાન ખાતાની જમા બાકી (1-4-2022)	1,65,000
30મી સપ્ટે. '22 સુધીનું ચૂકવેલ ડિવેન્યર વ્યાજ	18,750
ફર્નિચર	30,000
બેન્ક સિલક	27,000
તાર માટે થાંભલા	3,22,500

અન્ય વિગતો :

- (1) બધી જ મિલકતોની શરૂઆતની બાકી ઉપર 5% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરો.
 - (2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબ ખર્ચ કર્યા હતા.
મશીનરી રૂ. 45,000, મીટર્સ રૂ. 15,000, જમીનમકાન રૂ. 75,000 અને મેઇન્ટેન્સ રૂ. 1,05,000
 - (3) દર વર્ષે મરામત અને નવીનીકરણ અનામત ખાતે રૂ. 34,500 લઈ જવામાં આવે છે.
 - (4) ચાલુ વર્ષે કરવેરા અંગેની જવાબદારીની રૂ. 75,000 ની જોગવાઈ કરો.
- ઉપરોક્ત વિગતો ધ્યાનમાં લઈ 2013ના કંપનીધારાની જોગવાઈઓ અનુસાર ધી પરીન ઇલેક્ટ્રિક કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો. (કોઈ પણ પાંચ નોંધ સાથે)

અથવા

પ્રશ્ન-2 મે. જ્યોતિ ઇલે. સપ્લાય કંપની લિ.નું તા. 31મી માર્ચ, 2023ના રોજનું કાચું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂકી	-	2,50,000
10%ના ડિવેન્યર્સ	-	1,00,000
ફર્નિચર	25,000	-
જમીનમકાન	75,000	-
મેઇન્ટેન્સ	1,50,000	-
મશીનરી	2,50,000	-
લેણદારો અને દેવાદારો	25,000	15,000
જામીનગીરી પ્રીમિયમ	-	25,000
કન્ટ્રીજન્ટી અનામત	-	50,000
ઘસાર ફંડ	-	45,000
હાથ પર સ્ટોર્સ	17,500	-
રોકડ અને બેન્ક	40,000	-
વીજળી ઉત્પાદનનો ખર્ચ	15,000	-
વીજળી વહેંચણીનો ખર્ચ	2,500	-
રોકાણો	67,500	-

ડિવેન્ચર્સનું વ્યાજ	5,000	-
વચગાળાનું ડિવિડન્ડ	20,000	-
વીજળી પ્રવાહનું વેચાણ	-	1,00,000
મીટર ભાડું	-	10,000
ભાડું વેરા અને કર	5,000	-
સ્થાપના ખર્ચ	7,500	-
રોકાણો પર વ્યાજ	-	5,000
નફા નુકસાન ખાતું (1-4-2022)	-	1,05,000
	7,05,000	7,05,000

વધારાની માહિતી :

- વર્ષ દરમિયાન થયેલ વધારો નીચે મુજબ છે. જમીન મકાન રૂ. 25,000; ફર્નિચર રૂ. 5,000; મેઇન્સ રૂ. 20,000; મશીનરી રૂ. 35,000
- શરૂઆતની બાકી પર નીચે મુજબ ધસારો ગણવાનો છે.
જમીન મકાન 2% ; ફર્નિચર અને મેઇન્સ 5% ;મશીનરી 10%.
- કન્ટી જન્સી અનામત ખાતે રૂ. 30,000 લઈ જાઓ.

2013 ના કંપનીધારા અનુસાર નફાનુકસાન નું પત્રક અને પાકું-સરવૈયું તૈયાર કરો. (કોઈ પણ પાંચ નોંધ સાથે)

પ્રશ્ન-3 સુમિત કંપની લિ.નું તા. 31-3-2023ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

પાકું સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
દરેક રૂ. 10 નો તેવા ઇક્વિટી શેર પૂરા ભરાયેલા	6,00,000	કાયમી મિલકતો	10,80,000
સામાન્ય અનામત	5,76,000	ચાલુ મિલકતો	2,60,000
નફાનુકસાન ખાતું	44,000	રોકડ/બેન્ક સિલક	20,000
ચાલુ દેવાં	1,40,000		
	13,60,000		13,60,000

કંપનીએ તા. 1-4-'23 ના રોજ દરેક પાંચ ઇક્વિટી શેરે બે ઇક્વિટી શેર બોનસ તરીકે આપવાનું નક્કી કર્યું. બોનસ શેર આપ્યા પછી વધેલી મૂડી પર દરેક પાંચ ઇક્વિટી શેરે બે નવા ઇક્વિટી શેર તરીકે રૂ.10 નો તેવા શેર 20%ના પ્રીમિયમથી આપવાનું ઠરાવ્યું, જે બધા ભરપાઈ થઈ ગયા. ઉપરોક્ત વિગતો ઉપરથી કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો અને ફેરફાર પછીનું નવું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન-3 ટૂંકનોંધ લખો.

- (1) શેરનું વિભાજન અને એકત્રીકરણ
- (2) હક્ક ના શેર
- (3) બાયબેક

પ્રશ્ન-4 એક વસ્તુ તૈયાર કરતાં પહેલાં ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. અમર લિ. ના ગોપડામાંથી નીચે મુજબ (15) માહિતી મળે છે:

વિગત	પ્રક્રિયા-1 રૂ.	પ્રક્રિયા-2 રૂ.	પ્રક્રિયા-3 રૂ.
માલસામાન	2,00,000	3,00,000	1,00,000
મજૂરી	3,00,000	2,00,000	4,00,000
આખર સ્ટોક	1,00,000	2,00,000	3,00,000

તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ.2,00,000 હતો. દરેક પ્રક્રિયાની પડતરને બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો ચઢાવીને મોકલવામાં આવે છે. ત્રીજી પ્રક્રિયાની પડતર પણ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે તે જ રીતે લઈ જવામાં આવે છે.

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ. 18,00,000માં વેચવામાં આવેલ છે.તૈયાર કરો : (1) દરેક પ્રક્રિયાના ખાતાં (2) તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું

અથવા

પ્રશ્ન -4 'અ' લિમિટેડ 'ચેક્સ' વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. વસ્તુ તૈયાર થતાં પહેલાં બે પ્રક્રિયા માંથી પસાર થાય છે. વસ્તુના ઉત્પાદન અંગેના માર્ચ, 2023ની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા-1 રૂ.	પ્રક્રિયા-2 રૂ.	તૈયાર માલ રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	7,500	9,000	22,500
માલસામાન	15,000	15,750	-
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	11,200	11,250	-
કારખાનાના પરોક્ષ ખર્ચ	10,500	4,500	-
આખર સ્ટોક	3,700	4,500	11,250
આંતરપ્રક્રિયા નફો (શરૂ. ના સ્ટોકમાં સમાવેલ)	-	1,500	8,250

પ્રક્રિયા-1નું ઉત્પાદન પ્રક્રિયા-2માં ફેરબદલી કિંમતના 25% નફાથી મોકલવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા-2નું ઉત્પાદન ફેરબદલી કિંમતના 20% નફાથી તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે ફેરબદલી કરવામાં આવે છે.

પ્રક્રિયાના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે કરવામાં આવે છે. તૈયાર માલના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા-2 માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી કરવામાં આવે તે ધોરણે કરવામાં આવે છે. આ સમયગાળાનું વેચાણ રૂ. 1,40,000 હતું.

દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતાં પ્રક્રિયાના ખાતાં અને તૈયાર માલના સ્ટોકનું ખાતું તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Q-1 Mr. Sanjay of Surat has a branch at Junagadh. The head office dispatches goods to the branch at cost price. Branch remits to head office all the cash collected by it. All expenses of the Branch are paid from Head Office, Surat. Head office has instructed the branch to sell goods at 50% over and above the cost price. Assuming that the branch has fully carried out the instructions. Prepare Branch Account, Branch Trading Account and Branch Profit and Loss Account in the books of Head office for the year ending 31-3-2023. (20)

Particulars	31-3-'22	31-3-'23
Debtors	(?)	48,000
Stock	35,000	(?)
Prepaid Insurance	500	400
Unpaid Salary	800	1,000
Furniture	2,500	2,250

Other Transactions:

Particulars	Rs.
Goods sent to branch during the year	5,64,320
Goods returned by branch	5,000
Cash Sales	3,15,605
Rent, Taxes and Insurance	35,000
Advertisement expenses	6,500
Salary	12,300
Goods returned by customers to Branch	6,320
Bad debts	4,500
Discount and Allowances to Debtors	7,000
Cash received from Debtors by Branch	5,65,705
Cash paid by Branch Debtors directly to head office	90,000
Other expenses	5,380
Total sales	8,20,580

OR

Q-1 Ramesh & Co. of Rajkot has an independent branch at Keshod. The following is the Trial Balance of the branch as on 31-3-2023.

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Opening stock of goods	37,500	-
Goods received from Head Office	1,12,500	-
Goods returned to Head Office	-	15,000
Head Office Account	-	1,12,500
Purchases and Sales of goods	1,12,500	2,70,000
Goods returned	15,000	7,500
Freight and Octroi	7,500	-
Salaries (up to 28-2-'23)	16,500	-
Wages	6,000	-
Bad debts and bad debts recovered	1,500	3,750
Debtors and Creditors	66,000	30,000
Cash and Bank	3,750	11,250
10% Government securities (Face value Rs. 75,000, Purchased on 1-10-2022)	71,250	-
	4,50,000	4,50,000

Additional Information:

- (1) The closing stock is valued at Rs. 45,000.
- (2) On 25-3-2023, Head Office sent goods worth Rs. 7,500 to the branch which were received by the branch on 2-4-2023.
- (3) On 29-3-'23 the branch sent cash of Rs. 15,000 to the Head Office, which was not received by the Head office till 31-3-'23.
- (4) On 1-10-'22 Head Office has sent furniture worth Rs. 45,000 to the branch, the account of which is maintained in the books of Head Office. Depreciation is to be provided at 10% on the same.

From the above details prepare Final Accounts of the branch and Head Office Account.

Q-2 The following Balances of Parin Electric Company Limited are given as on 31-3-2023.

Particulars	Rs.
9,000 Equity shares each of Rs. 100	9,00,000
5% Debentures	7,50,000
Machinery	5,25,000
Land and Building	7,50,000
Transformers	22,500
Meters	75,000
Mains	3,15,000
Power production expenses	31,500
Power distribution expenses	20,250
Administrative expenses	54,750
Stock of Stores	36,000
Actual expenses of repairs and renovates	11,250
Sale of Electricity by meters	3,81,000

(20)

Sale by Contracts	39,000
Meter rent	15,000
Repairs and renovates Reserve	45,000
Debtors	42,000
Creditors	90,000
Other expenses	67,500
Dividend paid	36,000
P & L Account (credit) (1-4-2022)	1,65,000
Interest paid on debentures up to 30 th September, 2022	18,750
Furniture	30,000
Bank Balance	27,000
Wire poles	3,22,500

Other Information:

- Provide for depreciation at 5% on the opening balance of all assets.
- Company has made following Capital expenditures during the year:
Machinery Rs. 45,000; Meters Rs. 15,000; Land and Building Rs. 75,000
Mains Rs. 1,05,000.
- Rs. 34,500 is transferred to repairs and renovates reserve account every year.
- Provide Rs. 75,000 for liabilities of taxation of the current year.

Prepare Final Accounts as per Companies Act, 2013 (With any Five Notes)

OR

Q-2 The Trial Balance of M/s Jyoti Electric Supply Co. Ltd. on 31st March, 2023 was as follows: (20)

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Equity Shares	-	2,50,000
10% Debentures	-	1,00,000
Furniture	25,000	-
Land and Buildings	75,000	-
Mains	1,50,000	-
Machinery	2,50,000	-
Creditors and Debtors	25,000	15,000
Share Premium	-	25,000
Contingency Reserve	-	50,000
Depreciation Fund	-	45,000
Stores on hand	17,500	-
Cash and Bank	40,000	-
Cost of Generation of Electricity	15,000	-
Cost of Distribution of Electricity	2,500	-
Investments	67,500	-
Interest on debentures	5,000	-
Interim Dividend	20,000	-
Sales of current	-	1,00,000
Meter Rent	-	10,000
Rent, Rates and Taxes	5,000	-
Establishment Expenses	7,500	-
Interest on Investment	-	5,000
Profit & Loss Account (1-4-2022)	-	1,05,000
	7,05,000	7,05,000

Additional Information:

- Additions during the year are as under: Land and Building Rs. 25,000, Furniture Rs. 5,000, Mains Rs. 20,000, Machinery Rs. 35,000.
- Depreciation is to be charged on opening balance as under:
Land and Building 2%, Furniture and Mains 5%, Machinery 10%
- Transfer Rs. 30,000 to Contingency Reserve.

Prepare Profit & Loss Statement and Balance Sheet. (With any Five Notes)

Q-3 Balance Sheet of Sumit Co. Ltd. As on 31-3-2023.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Fully paid up equity share each of Rs. 10	6,00,000	Fixed Assets	10,80,000
General Reserve	5,76,000	Current assets	2,60,000
P & L Account	44,000	Cash - bank balance	20,000
Current debts	1,40,000		
	13,60,000		13,60,000

On 1-4-2023 the company decided to issue two equity shares as bonus for every five equity shares held. After issue of bonus shares two right equity shares of Rs. 10 each at 20% premium are offered for every five equity shares held as shares.

Pass necessary journal entries and prepare new balance sheet.

OR

Q-3 Write Short Notes:

(1) Consolidation and division of shares. (2) Right shares (3) Buy-Back

Q-4 A certain product passes through three processes before it is transferred to finished stock. The details of Amar Ltd. is given below:

Particulars	Process-1 Rs.	Process-2 Rs.	Process-3 Rs.
Direct materials	2,00,000	3,00,000	1,00,000
Direct wages	3,00,000	2,00,000	4,00,000
Closing stock	1,00,000	2,00,000	3,00,000

The closing stock of finished sock was Rs. 2,00,000.

The output of each process is transferred to next process at a price which gives the profit of 20% on transfer price. The output of the third process is also transferred to finished stock at the same rate of profit.

The stock of each process is valued at prime cost. The finished stock was sold at Rs. 18,00,000.

Prepare: (1) Process Accounts (2) Finished Stock Account.

OR

Q-4 'A' Ltd. Produces product 'AXE' which passes through two processes before it is completed and transferred to finished stock. The following data relate to March, 2023:

Particulars	Process-1 Rs.	Process-2 Rs.	Finished stock Rs.
Opening Stock	7,500	9,000	22,500
Direct Materials	15,000	15,750	-
Direct Wages	11,200	11,250	-
Factory Overheads	10,500	4,500	-
Closing Stock	3,700	4,500	11,250
Inter process profit (Included in Opening Stock)	-	1,500	8,250

Output of Process-1 is transferred to Process-2 at 25% profit on the transfer price. Output of Process-2 is transferred to finished stock at 20% profit on the transfer price.

Stocks in processes are valued at prime cost. Finished stock is valued at the price at which it is received from process-2. Sales during the period is Rs. 1,40,000.

Required: Process Accounts and Finished stock Account showing the profit element at each stage.
